

**Jaardocument Openbaar Lichaam Duits-Nederlands
Grenspark Maas-Swalm-Nette
Roermond**

Inhoudsopgave

1.	Jaarverslag	3
1.1	Uitgangspunten opstelling jaarverslag 2016.....	3
1.2	Jaarverslag 2016	3
1.3	Paragrafen.....	6
1.3.1	Paragraaf Financiële structuur	6
1.3.2	Paragraaf Weerstandsvermogen	6
1.3.3	Onderhoud kapitaalgoederen	7
1.3.4	Paragraaf Financiering.....	7
1.3.5	Paragraaf Bedrijfsvoering.....	8
1.3.6	Paragraaf verbonden partijen	9
1.4	Programmaverantwoording 2016	10
1.4.1	Programmaverantwoording 2016	10
1.4.2	Toelichting op baten en lasten 2016.....	11
1.5	Kengetallen.....	12
2.	Bijlagen.....	13
2.1	Jaarrekening 2016	13

1. Jaarverslag

1.1 Uitgangspunten opstelling jaarverslag 2016

Voor u ligt het jaarverslag 2016 van het openbaar lichaam Duits-Nederlands Grenspark Maas-Swalm-Nette (Grenspark MSN). Deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling zijn het Duitse Zweckverband Naturpark Schwalm-Nette en de gemeenten Beesel, Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Roerdalen, Roermond en Venlo.

De vigerende gemeenschappelijke regeling openbaar lichaam Grenspark MSN is op 1 juli 2016 in werking getreden.

Het jaarverslag is opgesteld in overeenstemming met de vigerende regels van de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording voor gemeenten en provincies).

1.2 Jaarverslag 2016

Grenspark MSN heeft door de specifieke gemeentelijke taak als verlengd lokaal bestuur één programma “Grensoverschrijdende samenwerking natuur en landschap, recreatie en toerisme en milieueducatie en voorlichting”. Het programma ondersteunt de doelstelling van de gemeenschappelijke regeling: behartiging van de gezamenlijke belangen in grensoverschrijdende samenwerking, waarbij de meerwaarde van de samenwerking gericht is op het behoud en de ontwikkeling van het natuurlijk landschap, de schoonheid, de wezenskenmerken en de verzorging en de ordening daarvan, met inachtneming van de economische, culturele en sociale aard.

Het Grenspark MSN heeft de taak de grensoverschrijdende samenwerking van de deelnemers te bevorderen, te ondersteunen en te coördineren op de voornoemde gebieden. Het Grenspark MSN voert binnen deze taak daartoe vooral projecten uit. Het Grenspark MSN vraagt aan, ontvangt en beheert financiële middelen van derden, waaronder Europese, nationale en regionale subsidies. Het verleent financiële middelen aan derden. Het verzorgt binnen deze taak doelmatige public relations. Het adviseert de deelnemers aan deze gemeenschappelijke regeling, overheden en instellingen bij grensoverschrijdende aangelegenheden.

Het programma omvat de dienstverlening en de bedrijfsvoering van de organisatie (overhead).

Doelstellingen

Het beoogde maatschappelijke effect is:

- Verhogen van de kwaliteit van de grensoverschrijdende samenwerking.
- Het leveren van kwalitatief hoge adviezen. Efficiënt en professioneel, dus deskundig, relevant en binnen gestelde termijnen.

- Verhoging van de kwaliteit van natuur en landschap en van de recreatieve en toeristische infrastructuur.
- Vergroten grensoverschrijdend maatschappelijk draagvlak voor ruimtelijk kwaliteitsbehoud.
- Verhoging van de kennis en recreatief en toeristische gebruik van de andere kant van de grens.

De doelgroep is:

- Gemeentebesturen Nederlandse deelnemers, algemeen bestuur Duitse deelnemer Zweckverband Naturpark Schwalm-Nette en politiek.
- Alle burgers als (potentiële) gebruiker van de openbare ruimte en aanbieders van evenementen als excursies, wandel en fietstochten en aanverwante evenementen op het gebied van natuur en landschap, cultuurgeschiedenis en milieueducatie.
- Medewerkers van de deelnemers.
- Stakeholders van het Grenspark MSN met name op het gebied van behoud en ontwikkeling van natuur en landschap, recreatie en toerisme en de milieueducatie.

Het beleid van Grenspark MSN is vastgelegd in:

- De Gemeenschappelijke Regeling Grenspark MSN in werking getreden op 1 juli 2016. Deze is gebaseerd op de eerdere regeling van juni 2002. In de regeling is een rechtspersoonlijkheid bezittend openbaar lichaam ingesteld, gevestigd te Roermond. Het ambtsgebied wordt gevormd door het grondgebied van de Nederlandse deelnemende gemeenten en het ambtsgebied van het Zweckverband Naturpark-Schwalm-Nette als Duitse deelnemer.

Grenspark MSN werkt in alle opzichten klantgericht (bestuurders, burgers en medewerkers van de deelnemers, de provincie Limburg, de deelstaat Noordrijn-Westfalen en de stakeholders). Grenspark MSN moet als Gemeenschappelijke Regeling in staat zijn om als zelfstandige organisatie deze rol te vervullen. Daartoe behoort een goed geëquipeerde organisatie qua personeel en qua huisvesting.

De verantwoording over het gevoerde financiële beleid en de uitgevoerde werkzaamheden vindt plaats door middel van de conceptjaarrekening en het conceptjaarverslag, die ieder jaar in het vroege voorjaar aan de raden van de deelnemende gemeenten en het Zweckverband Naturpark Schwalm-Nette wordt gezonden en die in de voorjaarsvergadering van het Algemeen Bestuur van het Grenspark MSN daarna worden vastgesteld.

Prioriteiten in het programma zijn:

- Organiseren grensoverschrijdende projecten
- Advisering bestuurders en medewerkers van deelnemers, burgers en stakeholders
- Voorlichting, public relations en faciliteren samenwerking

Prioriteit	Kwalitatieve doelstelling	Kwantitatieve doelstelling
Projecten	Aanvragen subsidies en financiering en uitvoering van grensoverschrijdende projecten.	Gemiddeld een project-aanvraag en projectrealisatie per jaar.
Advisering	Het Grenspark MSN geeft gevraagd en ongevraagd adviezen en informatie over relevante	Binnen de projecten vindt jaarlijkse advisering van bestuurders in projectbegeleidende stuurgroepen

	thema's en over de Nederlands-Duitse samenwerking meer algemeen.	plaats. Verder vindt projectgebonden gemiddeld elk kwartaal advisering van medewerkers van deelnemers en stakeholders plaats in werkgroepen. Voor het overige wordt wekelijks (en binnen projecten dagelijks aan projectpartners) gevraagd en ongevraagd onbezoldigd advies over grensoverschrijdende aangelegenheden gegeven aan bestuurders, burgers en medewerkers deelnemers en stakeholders.
Voorlichting, pr en facilitering	Het Grenspark MSN verzorgt een adequate voorlichting en pr binnen de projecten en borgt de daaruit voortvloeiende PR.	In samenwerking met de deelnemers, stakeholders en burgers wordt jaarlijks een programma van evenementen (ca. 600) opgesteld en door het Grenspark MSN tweetalig op de website openbaar gemaakt. Het Grenspark MSN onderhoudt een website met algemene en projectinformatie die regelmatig wordt geactualiseerd en maakt gebruik van social media met maandelijkse postings van actualiteiten. Het aantal bezoeken aan de website is een goede indicator voor de voorlichting en communicatie Bij de uitvoering van de projecten worden bij de start en het afsluiten van projecten regelmatige bijeenkomsten georganiseerd (gemiddeld een per jaar) voor o.a. subsidiegevers, bestuurders, projectpartners en pers.

Activiteiten om de doelstellingen te bereiken:

- In samenwerking met deelnemers en partners: opstellen projectaanvragen, financiering en cofinanciering van projecten, coördinatie en uitvoering grensoverschrijdende projecten.
- Voorlichtingsbijeenkomsten en workshops in verband met de uitvoering en realisatie projecten.
- Opstellen jaarverslagen en begrotingen.
- Onderhouden tweetalige websites en permanente actualisering
- Voorlichting via social media en actuele postings en persbijeenkomsten.
- In samenwerking met deelnemers en stakeholders jaarlijks aanbod aan tweetalige evenementenkalender voor natuur- en landschapsbelevissen, cultuurgeschiedenis en milieueducatieve activiteiten.
- Coördinatie beheer en onderhoud en promotie van de premiumwandelproutes Water.Wandel.Wereld in samenwerking met Duitse deelnemer. Beheer en onderhoud van de betreffende website en beschikbaar stellen en actualiseren routekaartjes.

- Faciliteren van natuur- en landschapsgidsen en routescouts.

1.3 Paragrafen

1.3.1 Paragraaf Financiële structuur

De huidige financiële structuur van het Grenspark MSN is gebaseerd op subsidies van de provincie Limburg (25%), de deelstaat Noordrijn-Westfalen (25%), de bijdrage van de gezamenlijke deelnemers (25%) en uit vergoedingen voor de personeelsinzet in grensoverschrijdende en andere projecten (25%). Door fluctuaties in baten over een periode van 4 jaar is geopteerd om deze percentages per soort/deelnemende partij als gemiddelde over 4 jaar aan te houden.

De subsidie van de provincie Limburg en de deelstaat Noordrijn-Westfalen zijn gebaseerd op subsidiebeschikkingen voor 2015-2018, die in 2014 zijn afgegeven.

De bijdrage van de deelnemers wordt conform de Gemeenschappelijke Regeling voor de helft betaald door de Duitse deelnemer en voor de helft door de Nederlandse deelnemende gemeenten. De afzonderlijke bijdragen van de Nederlandse deelnemers worden conform de Gemeenschappelijke Regeling voor de helft berekend op basis van de oppervlakte en voor de helft op basis van het aantal inwoners van de deelnemende gemeentes.

1.3.2 Paragraaf Weerstandsvermogen

Uitgangspunt voor het opnemen van voorzieningen en reserves:

Conform de subsidievoorwaarden van deelnemende partijen wordt Grenspark MSN bij een overtoollig saldo aan het einde van de subsidieperiode naar verhouding gekort op de subsidie. Daarom is het niet toegestaan om een positieve exploitatiereserve aan het einde van de subsidieperiode als algemene reserve te reserveren. Het Algemeen Bestuur heeft hierop besloten om een maximumplafond van €50.000,- in de exploitatiereserve te storten. Middelen dienen voor het algemeen nut van de uitvoeringstaken aangewend te zijn. Om risico's in toekomstige jaren te beperken heeft het Algemeen Bestuur besloten om een maximumplafond van €40.000 als het totaal aan bestemmingsreserves in te stellen. Op balansdatum zijn er geen sprake van voorzieningen en/of concrete verplichtingen die betrouwbaar over langere periode dan 1 jaar zijn te bepalen en tot een uitstroom aan middelen zullen leiden.

Grenspark MSN levert een beperkt aantal producten en dienstverleningen. Dat maakt de bedrijfsvoering per definitie kwetsbaar. Een substantieel deel van de financiering van het Grenspark MSN hangt af van de subsidiëring door de provincie Limburg en de deelstaat NRW. Deze zijn tot 2018 geborgd. Een verder risico is de afhankelijkheid van de realisatie van grensoverschrijdende projecten vooral binnen de door de EU gesubsidieerde INTERREG A programma's Nederland-Duitsland. Het huidige INTERREG V-A programma Nederland-Deutschland als onderdeel van de Europese structuurfondsen loopt van 2014-2020. Met name in de overgangperiodes van oude naar nieuwe programma's is realisatie van grensoverschrijdende projecten sterk beperkt.

Het succes en de mogelijkheden voor de subsidiëring van grensoverschrijdende projecten wordt beïnvloed door:

- Stand van de economie.
- Overeenkomsten van de doelstellingen van het Grenspark met doelstellingen van de Europese, nationale en provinciale subsidieprogramma's.
- De mogelijkheden van eventuele projectpartners al of niet eigen middelen bij te kunnen dragen aan grensoverschrijdende projecten.

In geval van uittreding zijn uittredende deelnemers tegenover het openbaar lichaam aansprakelijk voor de tot dan toe ontstane verplichtingen naar rato van de bijdrage van de deelnemers. De aansprakelijkheid van uitgetreden leden voor lange termijnschulden uit ontstane verplichtingen van het openbaar lichaam, is beperkt tot de concrete bedragen, die tot het tijdstip van de feitelijke uittreding naar rato zijn ontstaan. Conform de regeling kan uittreding slechts geschieden met inachtneming van een opzegtermijn van drie jaar en dient altijd per 31 december te geschieden.

1.3.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Het Grenspark MSN onderhoudt geen eigen kapitaalgoederen.

1.3.4 Paragraaf Financiering

Treasury is het sturen en beheersen van, het verantwoorden van en toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Het belangrijkste uitgangspunt van de treasuryfunctie is het beheersen van risico's. Het aangaan en verstrekking van geldleningen is alleen toegestaan voor de uitoefening van de publieke taak. Daarnaast moeten uitzettingen een prudent karakter hebben en mogen niet gericht zijn op het genereren van inkomen door het lopen van overmatige risico's.

Het totaal van de reserves en voorzieningen zorgt voor een financieringsoverschot. Dat wordt slechts ten deel gebruikt als intern financieringsmiddel. Die interne financiering is nodig omdat de deelnemende gemeenten er gemiddeld 4 weken over doen om de facturen te betalen en omdat facturering van projecten veelal dient te geschieden op basis van voorfinanciering. Het restant van het financieringsoverschot wordt uitgezet bij de huisbank (huidige kredietstatus S&P: long term A).

Renterisiconorm

Doel van deze norm is het beperken van de gevolgen van een stijgende kapitaalmarktrente op de rentelasten van de organisatie. Dat wordt bereikt door een limiet te stellen aan dat deel van de vaste schuld waarover het rentepercentage in een bepaald jaar moet worden aangepast aan de geldende markttarieven. De norm stelt dat per jaar maximaal 20% van de vaste schuld in aanmerking mag komen voor herfinanciering of renteherziening, zij het dat een minimum geldt van € 2,5 miljoen. Over dat minimumbedrag mag dus altijd risico gelopen worden. Omdat Grenspark MSN geen langlopende leningen heeft is duidelijk dat het minimum niet wordt overschreden en dus wordt voldaan aan de norm.

Kasgeldlimiet

Doel van de limiet is de vlottende schuld te beperken. Het wordt berekend door een percentage te nemen van de omvang van de begroting per 1 januari. Het percentage is gesteld op 8,2%. Concreet betekent het voor Grenspark MSN, dat wanneer de vlottende schuld een stand van €138.252 overschrijdt er geconsolideerd moet worden (d.w.z. financieringsmiddelen omzetten van korte naar lange termijn). Er geldt echter een minimumbedrag van €300.000. Grenspark MSN voldoet aan de norm omdat er een financieringsoverschot is.

1.3.5 Paragraaf Bedrijfsvoering

Algemeen

Grenspark MSN is te typeren als een slagvaardige organisatie met een hoge deskundigheid, ervaring en kwaliteit van dienstverlening. De deelnemers, projectpartners, subsidiegevers en klanten van Grenspark MSN zijn over het algemeen tevreden over de dienstverlening door de combinatie van de grensoverschrijdende kennis, snelle advisering en het grensoverschrijdend faciliteren.

Het Grenspark MSN heeft een formatie van 2 fte, verdeeld over twee personen. Boekhoudkundige en secretariaatsvoering worden op basis van een gesloten overeenkomst uitgevoerd door een medewerkster van de Stichting Ons WCL en op uurbasis afgerekend.

De medewerkers van het secretariaat voeren het werkproces uit. Zij hebben een Nederlandse resp. Duitse universitaire opleiding. In verband met de mogelijke afname van werkzaamheden als gevolg van de uittreding van een gemeente en stoppen subsidieringen, wordt de omvang van de formatie beperkt gehouden. Eventuele toename van werkzaamheden door succesvolle acquisitie van projecten worden opgevangen door inhuur externe adviseurs en/of de tijdelijke en beperkte uitbreiding van de formatie. Vooralsnog wordt in de begroting geen rekening gehouden met boventallige medewerkers /of tijdelijke uitbreiding van de formatie. Van de formatie van twee personen is er een van het vrouwelijke en een van het mannelijke geslacht (50-50%).

De loonadministratie, het opstellen van de jaarrekening en de controle van de jaarrekening wordt in opdracht van het Grenspark MSN door externe adviseurs uitgevoerd.

Conform besluit van het algemeen bestuur volgen de arbeidsvoorwaarden en CAO van het Grenspark MSN de Regeling Arbeidsvoorwaarden Gemeente Roermond (RAGR).

Functioneren

Er wordt gemiddeld tweewekelijks werkoverleg gevoerd met de medewerkers.

Ieder twee jaar vindt een combinatie van een functionering- en beoordelingsgesprek plaats, daarbij wordt tevens de opleidingsbehoefte besproken.

Automatisering

Op het kantoor worden de gebruikelijke Officeapplicaties gebruikt. Elke personeelslid gebruikt een eigen pc of laptop die is aangesloten op een server van de Stichting het Groenhuis. De computers worden gemiddeld elke vier jaar vervangen. Voor het beheer van de internetsite en de opgenomen databestanden wordt een beheerscontract met een externe adviseur gesloten.

Huisvesting

Het Grenspark MSN is onderhuurder van de Stichting Groenhuis als huurder van bedrijfsruimtes in het Groenhuis, dat eigendom is van de gemeente Roermond. Het onderhuurcontract met de Stichting Groenhuis, kan worden opgezegd met een opzegtermijn van een half jaar. Gebaseerd op het onderhuurcontract worden eveneens een aantal faciliteiten en kantooormiddelen (server, kopieerapparaat) van de Stichting Groenhuis gebruikt en naar rato afgerekend.

1.3.6 Paragraaf verbonden partijen

Grenspark MSN is als gemeenschappelijke regeling een verbonden partij voor de deelnemende Nederlandse gemeenten in Limburg en het Duitse Zweckverband Naturpark Schwalm-Nette. Andersom gaat het te ver voor het Grenspark MSN om de deelnemers als verbonden partijen te omschrijven. Grenspark MSN heeft geen samenwerkingsverbanden met derde partijen met een verantwoordelijkheid of beslissingsbevoegdheid in een bestuur. Wel is Grenspark MSN lid van organisaties als de Europese koepelorganisatie van natuur- en nationale parken in Europa, waarvoor contributie verschuldigd is. Aan de jaarvergaderingen van de organisatie wordt regelmatig deelgenomen. Grenspark MSN is onbezoldigd lid van het overlegorgaan en de werkgroepen van het NP De Meinweg.

1.4 Programmaverantwoording 2016

1.4.1 Programmaverantwoording 2016

Programmaverantwoording 2016 (bedragen in €)					
Volgnr.	Omschrijving	Jaarrekening 2016	Begroting	Afwijking begroting - realisatie	Jaarrekening 2015
100	Personeelskosten (overhead)				
1	Salarissen	138.793	-	138.793	121.847
2	Sociale lasten	16.092	-	16.092	14.287
3	WIA / WGA Hiaat verzekering	394	-	394	425
4	Ziekteverzuimverzekering	1.853	-	1.853	1.247
5	Pensioenpremies	17.581	-	17.581	17.220
6	Reiskostenvergoeding	8.845	-	8.845	8.920
7	Mutatie reservering vakantiegelden	711	-	711	6.407
8	Overige personeelskosten	196	-	196	194
9	Loonadministratiekosten	725	-	725	650
10	Personeelskosten	-	175.000	-175.000	-
	Totaal 100 Personeelskosten	185.190	175.000	10.190	171.197
200	Bureau- en administratiekosten				
1	Huur kantoor en facilitering kantoor	4.043	6.500	-2.457	4.981
2	Inhuur financiële- en secretariaatsadministratie	7.600	12.500	-4.900	7.285
3	Beheer internetsite en interactief gegevensbestand	4.416	6.000	-1.584	3.518
4	Rente en kosten bankrekeningen	218	250	-32	207
5	Kosten kantoor, technische kantoomiddelen en benodigdheden	1.102	3.000	-1.898	1.869
6	Kosten controle accountant	10.518	12.500	-1.982	12.328
7	Contributies	736	-	736	151
8	Vertalingen, telefoon, representatie, verzekeringen	9.241	1.500	7.741	2.634
9	Teruggave loonheffing 2010-2014	-6.716	3.000	-9.716	-1.537
10	Algemene kosten	329	5.542	-5.213	-24
	Totaal 200 Bureau- en administratiekosten	31.487	50.792	-19.305	31.412
300	Projectkosten				
1	INTERREG IV-A Water.Wandel.Wereld	2.368	-	2.368	5.563
2	INTERREG V-A Cultuurgeschiedenis Verdigitaal	279.263	400.000	-120.737	-
3	INTERREG V-A CuNaTo	900	-	900	-
4	Aankoop wandelkaart en wandelboeken	628	-	628	784
	Totaal 300 projectkosten	283.159	400.000	-116.841	6.347
	Totaal lasten	499.836	625.792	-125.956	208.956
600	Bijdrage deelnemers				
1	Zweckverband Naturpark Schwalm-Nette	27.500	27.500	-	27.500
2	Gemeente Beesel	4.435	4.435	-	3.654
3	Gemeente Echt-Susteren	-	-	-	4.843
4	Gemeente Leudal	3.876	3.876	-	3.193
5	Gemeente Roerdalen	5.815	5.815	-	4.791
6	Gemeente Roermond	6.407	6.407	-	5.279
7	Gemeente Venlo	6.967	6.967	-	5.740
	Totaal 600 bijdrage deelnemers	55.000	55.000	-	55.000
700	Subsidies				
1	NL: Provincie Limburg	55.000	55.000	-	55.000
2	D: MUNLV Land Nordrhein-Westfalen	55.000	55.000	-	55.000
	Totaal 700 subsidies	110.000	110.000	-	110.000
800	Projectbijdragen				
1	INTERREG IV-A Water.Wandel.Wereld	-	-	-	4.493
2	INTERREG V-A Cultuurgeschiedenis Verdigitaal	329.262	450.000	-120.738	46.123
3	INTERREG V-A CuNaTo	900	-	900	-
4	Project Netwerk Groene Grens	-	-	-	927
5	Opbrengsten wandelkaart en wandelboek	1.613	-	1.613	729
6	Meerjarenprogramma Nationaalpark de Meinweg	-	-	-	2.102
7	Inkomsten vertalingen	4.250	-	4.250	2.624
8	Overige inkomsten	10	5.000	-4.990	-
	Totaal 800 Projectbijdragen	336.035	455.000	-118.965	56.998
900	Diverse ontvangsten				
1	Rente en kosten bankrekeningen	218	250	-32	365
2	Rente fiscus	194	-	194	-
	Totaal 900 diverse ontvangsten	412	250	162	365
	Totaal baten	501.447	620.250	-118.803	222.363
	Saldo van baten en lasten	1.611	-5.542	7.153	13.407

1.4.2 Toelichting op baten en lasten 2016

Voor een toelichting op het verschil tussen begroting en realisatie over 2016 verwijzen we naar de toelichting op de staat van baten en lasten over 2016 in de jaarrekening.

1.5 Kengetallen

In het streven naar meer transparantie, verbetering van het inzicht in de financiële positie voor de deelnemers van het Grenspark MSN worden zowel in de begroting als jaarrekening de relevante financiële kengetallen opgenomen. Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of de balans. De kengetallen zijn het uitgangspunt voor de beoordeling van de financiële positie van het Grenspark MSN. De kengetallen voor de netto schuldquote, gecorrigeerd voor leningen, voor de grondexploitatie en voor de belastingcapaciteit zijn niet aan de orde en daarom niet opgenomen.

De kengetallen maken inzichtelijk(er) over hoeveel (financiële) ruimte het Grenspark MSN beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. Kengetallen geven inzicht in de financiële weerbaar- en wendbaarheid en vormen een basis voor de beoordeling hoe solide de begroting is en in hoeverre financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen.

In deze paragraaf wordt ingegaan op de analyse en individuele beoordeling van de financiële kengetallen. In onderstaande tabel is een samenvatting opgenomen van de relevante financiële kengetallen.

<u>Financiële kengetallen</u>	<u>Streefwaarde</u>	<u>Jaarrekening</u> <u>2016</u>	<u>Begroting</u> <u>2017</u>	<u>Begroting</u> <u>2018</u>	<u>Begroting</u> <u>2019</u>
Netto schuldquote	$\leq 0\%$	-10,2%	-4,2%	-2,4%	-7,3%
Solvabiliteitsratio	$\geq 20\%$	31,3%	52,9%	38,2%	38,2%
Structurele exploitatieruimte	$\geq 0\%$	-7,4%	0,0%	0,7%	0,2%

- (1) een negatieve netto schuldquote betekent een overschot.
- (2) Hoe hoger het percentage hoe beter Grenspark MSN is toegerust om verplichtingen na te komen. Bij een solvabiliteitsratio van lager dan 20% bevindt Grenspark MSN zich op glad ijs.
- (3) Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij de structurele baten en lasten in evenwicht zijn. Bij een ratio van 0% zijn de structurele baten gelijk aan de structurele lasten. Bij een negatieve ratio is Grenspark MSN structureel niet in evenwicht. Als de ratio positief is dan zijn de structurele baten toereikend om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken.

2. Bijlagen

2.1 Jaarrekening 2016

**Jaarrekening 2016 van
Openbaar Lichaam Duits-Nederlands
Grenspark Maas-Swalm-Nette
Roermond**

INHOUDSOPGAVE

PAGINA

1	Algemeen	2
---	----------	---

A FINANCIEEL VERSLAG

Jaarrekening

1	Balans per 31 december 2016	4
2	Staat van baten en lasten 2016	6
3	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	7
4	Toelichting op de balans per 31 december 2016	8
5	Toelichting op de staat van baten en lasten over 2016	11
6	Resultaatbestemming 2016	16

Overige gegevens

1	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	18
---	---	----

Aan het algemeen bestuur van het

Openbaar Lichaam Duits-Nederlands Grenspark Maas-Swalm-Nette
Godsweerderstraat 2
6041 GH Roermond

Roermond, 12 mei 2017

KSG Reuver B.V.
Stationstraat 4
5953 GX Reuver
Postbus 4785
5953 ZK Reuver
Tel. +31(0)77-4740000
Fax +31(0)77-4740099
KvK 12024855
www.ksg.nl

Geacht algemeen bestuur,

Conform de statuten heeft het dagelijks bestuur van het Openbaar Lichaam Duits-Nederlands Grenspark Maas-Swalm-Nette de jaarrekening 2016 opgemaakt. De jaarrekening is gecontroleerd door KSG Registeraccountants en is namens het dagelijks bestuur ondertekend.

Bij deze brengen wij u de jaarrekening 2016 uit.

1 ALGEMEEN

Het Openbaar Lichaam Duits-Nederlands Grenspark Maas-Swalm-Nette is opgericht d.d. 1 juni 2002.

Doelstelling

Het Openbaar Lichaam Duits-Nederlands Grenspark Maas-Schwalm-Nette is in 2002 opgericht om de grensoverschrijdende samenwerking in het Grenspark en tussen Nederlandse en Duitse partners te bevorderen. De doelstelling is vooral gericht op de ontwikkeling van natuur en landschap, recreatie en toerisme, milieueducatie en voorlichting in het grensgebied. Het doel is te komen tot een Grenspark met een eigen identiteit die gebaseerd is op de verscheidenheid van natuur en landschap en het karakter van de mensen die hier wonen en werken en voor bezoekers van buiten de regio een belangrijke attractie vormt.

Taken

Het openbaar lichaam heeft de taak de grensoverschrijdende samenwerking van de deelnemers aan het openbaar lichaam te bevorderen, te ondersteunen en te coördineren. Het openbaar lichaam voert binnen deze taak projecten uit. Zij vraagt aan, ontvangt en beheert financiële middelen van derden, waaronder Europese en nationale. Het Grenspark werkt daarbij nauw samen met de deelnemers en overige partners. Het Grenspark levert een grensoverschrijdende bijdrage aan de regionale ontwikkelingen en de bekendheid van de grensregio vanuit toeristisch-recreatief oogpunt.

KSG registeraccountants B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
d.d.

JAARREKENING

1 BALANS PER 31 DECEMBER 2016

ACTIVA

	31-12-2016		31-12-2015	
	€	€	€	€
Vlottende activa				
Vorderingen				
Belastingen en premies	25.714		0	
Overige vorderingen	<u>12.283</u>		<u>51.988</u>	
		37.997		51.988
Liquide middelen		176.431		71.726

<u>214.428</u>	<u>123.714</u>
----------------	----------------

KSG registeraccountants B.V.
 Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
 d.d.

PASSIVA

	31-12-2016		31-12-2015	
	€	€	€	€
Exploitatiereserve	12.018		49.542	
Bestemmingsreserve	39.135		0	
		51.153		49.542
Kortlopende schulden				
Crediteuren	6.242		0	
Belastingen en premies	9.539		1.434	
Overige schulden	147.494		72.738	
		163.275		74.172

214.428

123.714

Paraaf bestuurder(s)

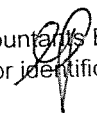

KSG registeraccountants B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
d.d.

2 STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2016

	Gerealiseerd 2016	Begroting 2016	Gerealiseerd 2015
	€	€	€
Baten			
Bijdrage deelnemers	55.000	55.000	55.000
Subsidies	110.000	110.000	110.000
Projectbijdragen	336.035	455.000	56.998
Diverse ontvangsten	412	250	365
Totale baten	<u>501.447</u>	<u>620.250</u>	<u>222.363</u>
Lasten			
Projectkosten	283.159	400.000	6.347
Personeelskosten	185.190	175.000	171.197
Bureau- en administratiekosten	31.487	50.792	31.412
Totale lasten	<u>499.836</u>	<u>625.792</u>	<u>208.956</u>
Exploitatieresultaat	<u>1.611</u>	<u>(5.542)</u>	<u>13.407</u>

KSG registeraccountants B.V.
 Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
 d.d.

3 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN DE JAARREKENING

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, conform artikel 63 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

WAARDERINGSGRONDSLAGEN VOOR DE BALANS

Overige activa en passiva

De overige activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald door het verschil tussen de aan het verslagjaar toe te rekenen ontvangen bijdragen, subsidies en overige baten en de reguliere en projectkosten welke aan het verslagjaar kunnen worden toegerekend.

KSG registeraccountants B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
d.d.

4 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2016

VLOTTENDE ACTIVA

	2016	2015
	€	€
Belastingen en premies		
Omzetbelasting	25.597	0
Overige premies	117	0
	<u>25.714</u>	<u>0</u>

Overige vorderingen

Declaratie INTERREG V A Cultuurgeschiedenis Verdigitaald	0	46.123
Provincie Limburg, nog te ontvangen bijdrage vanaf 2015	11.000	5.500
Vorderingen rente	218	365
Afrekening kosten Het Groenhuis	849	0
Overige vorderingen	216	0
	<u>12.283</u>	<u>51.988</u>

Liquide middelen

Kas	885	885
ING bank	12.338	19.420
Sparkasse	152.477	11.554
ING Bank spaarrekening	10.731	39.867
	<u>176.431</u>	<u>71.726</u>

KSG

KSG registeraccountants B.V.
 Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
 d.d.

	2016	2015
	€	€
Exploitatie reserve		
Exploitatie reserve vanaf 2015	12.018	13.407
Exploitatie reserve tot en met 2014	0	36.135
	<u>12.018</u>	<u>49.542</u>

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserve algemene projecten

Stand per 1 januari	0	0
Dotatie uit exploitatiereserve tot en met 2014	36.135	0
Stand per 31 december	<u>36.135</u>	<u>0</u>

Bestemmingsreserve herdruk wandelboeken en -kaarten

Stand per 1 januari	0	0
Dotatie uit exploitatiereserve vanaf 2015	1.389	0
Bestemming resultaat boekjaar	1.611	0
Stand per 31 december	<u>3.000</u>	<u>0</u>

KORTLOPENDE SCHULDEN

Crediteuren

Handelscrediteuren	<u>6.242</u>	<u>0</u>
--------------------	--------------	----------

Belastingen en premies

Loonheffing	9.539	0
Omzetbelasting	0	1.434
	<u>9.539</u>	<u>1.434</u>

	2016	2015
	€	€
Overige schulden		
Reservering vakantiegeld	7.116	6.406
Reservering INTERREG V A Cultuurgeschiedenis Verdigitaald	137.753	64.100
Reservering INTERREG V A Natuur- en bosbrandpreventie	2.625	0
Reservering herdruk wandelboeken en -kaarten	0	1.797
Afrekening kosten Het Groenhuis	0	435
	<u>147.494</u>	<u>72.738</u>

KSG

KSG registeraccountants B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
d.d.

5 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2016

	Gerealiseerd 2016	Begroting 2016	Gerealiseerd 2015
	€	€	€
Baten			
Bijdrage deelnemers	55.000	55.000	55.000
Subsidies	110.000	110.000	110.000
Projectbijdragen	336.035	455.000	56.998
Diverse ontvangsten	412	250	365
	<u>501.447</u>	<u>620.250</u>	<u>222.363</u>

Bijdrage deelnemers

Bijdrage Zweckverband Naturpark Schwalm-Nette	27.500	27.500	27.500
Bijdrage Gemeente Beesel	4.435	4.435	3.654
Bijdrage Gemeente Echt-Susteren	0	0	4.843
Bijdrage Gemeente Leudal	3.876	3.876	3.193
Bijdrage Gemeente Roerdalen	5.815	5.815	4.791
Bijdrage Gemeente Roermond	6.407	6.407	5.279
Bijdrage Gemeente Venlo	6.967	6.967	5.740
	<u>55.000</u>	<u>55.000</u>	<u>55.000</u>

Subsidies

Subsidie Provincie Limburg	55.000	55.000	55.000
Subsidie MUNLV Land Nordrhein-Westfalen	55.000	55.000	55.000
	<u>110.000</u>	<u>110.000</u>	<u>110.000</u>

	Gerealiseerd 2016	Begroting 2016	Gerealiseerd 2015
	€	€	€
<u>Projectbijdragen</u>			
INTERREG IV A Water.Wandel.Wereld	0	0	4.493
INTERREG V A Cultuurgeschiedenis Verdigitaald	329.262	450.000	46.123
INTERREG V A CuNaTo	900	0	0
Project netwerk Groene Grens	0	0	927
Opbrengst wandelkaart en wandelboek	1.613	0	729
Meerjarenprogramma Nationalpark de Meinweg	0	0	2.102
Inkomsten vertalingen	4.250	0	2.624
Overige inkomsten	10	5.000	0
	<u>336.035</u>	<u>455.000</u>	<u>56.998</u>

Diverse ontvangsten

Rente en kosten bankrekeningen	218	250	365
Rente fiscus	194	0	0
	<u>412</u>	<u>250</u>	<u>365</u>

Projectkosten

INTERREG IV-A Water.Wandel.Wereld	2.368	0	5.563
INTERREG V A Cultuurgeschiedenis verdigitaald	279.263	400.000	0
INTERREG V A CuNaTo	900	0	0
Aankoop wandelkaart en wandelboeken	628	0	784
	<u>283.159</u>	<u>400.000</u>	<u>6.347</u>

*** Toelichting projectbijdragen en -kosten INTERREG
V A Cultuurgeschiedenis Verdigitaald:**

Bij het project INTERREG V A Cultuurgeschiedenis verdigitaald konden de geplande maatregelen in de Bergfried in Wassenberg ter hoogte van ca. € 120.800, in tegenstelling tot de oorspronkelijke planning, niet in 2016 worden afgerond.

	Gerealiseerd 2016	Begroting 2016	Gerealiseerd 2015
	€	€	€
Personeelskosten			
Salarissen	138.793	0	121.847
Sociale lasten	16.092	0	14.287
WIA/WGA hiaat verzekering	394	0	425
Ziekteverzuimverzekering	1.853	0	1.247
Pensioenpremie	17.581	0	17.220
Reiskostenvergoeding	8.845	0	8.920
Mutatie reservering vakantiegelden	711	0	6.407
Overige personeelskosten	196	0	194
Loonadministratiekosten	725	0	650
Personeelskosten	0	175.000	0
	<u>185.190</u>	<u>175.000</u>	<u>171.197</u>

*** Toelichting personeelskosten**

De personeelskosten 2016 zijn door de uitbreiding van de werktijd van 5/6 naar 1 fte deeltijd m.i.v. 1 april 2016 voor de projectmedewerkster ca. € 10.000,- hoger dan begroot.

De uitbreiding van de werktijd was noodzakelijk in verband met de toegenomen werkzaamheden binnen de beschikte projecten en conform besluit dagelijks bestuur. De meerkosten worden gecompenseerd door hogere inkomsten uit de projecten.

Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen (WNT)

Op grond van de WNT dient melding te worden gemaakt van de bezoldigingsgegevens van de secretaris, de heer L.A.F. Reynders, alsmede van de overige functionarissen die boven het maximaal bezoldigingsniveau uitkomen.

De totale bezoldiging van de secretaris (met een voltijd dienstverband voor onbepaalde tijd) over 2016 bedraagt € 91.032 (2015 € 85.565). Hiermee wordt ruim binnen het maximaal bezoldigingsniveau in het kader van de WNT gebleven. De leden van het algemeen bestuur zijn onbezoldigd.

Er zijn overigens ook geen andere functionarissen die boven het maximale bezoldigingsniveau in het kader van de WNT uitkomen.

Personeelsleden

Het gemiddeld aantal werknemers gedurende het boekjaar bedraagt: 2 (2015: 1,83).

KSG registeraccountants B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
d.d.

	Gerealiseerd 2016	Begroting 2016	Gerealiseerd 2015
	€	€	€
Bureau- en administratiekosten			
Huur kantoor en facilitering kantoor	4.043	6.500	4.981
Inhuur financiële- en secretariaatsadministratie	7.600	12.500	7.285
Beheer internetsite en interactief gegevensbestand	4.416	6.000	3.518
Rente en kosten bankrekeningen	218	250	207
Kosten kantoor, technische kantoormiddelen en benodigdheden	1.102	3.000	1.869
Kosten controle accountant	10.518	12.500	12.328
Contributies	736	0	151
Vertalingen, telefoon, representatie, verzekeringen	9.241	1.500	2.634
Teruggave loonheffing 2010-2014	(6.716)	3.000	(1.537)
Algemene kosten	329	5.542	(24)
	<u>31.487</u>	<u>50.792</u>	<u>31.412</u>

*** Toelichting Vertalingen, telefoon, representatie, verzekeringen en Algemene kosten**

In tegenstelling tot de begroting zijn verschillende als algemene kosten begrote posten nu onder de post Vertalingen, telefoon, representatie, verzekeringen opgenomen. De verhoging van deze post wordt dan ook grotendeels door een daling van de Algemene Kosten gecompenseerd.

**** Toelichting Teruggave loonbelasting 2010-2014**

In verband met de in 2015 uitgevoerde controle van de loonbelasting door de belastingdienst werd vastgesteld, dat het Grenspark MSN voor de periode 2010 -2014 € 6.716 te veel aan loonbelasting heeft afgedragen. Dit bedrag is in 2016 door de belastingdienst gerestitueerd.

Ondertekening jaarrekening

Vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van 12 mei 2017

Openbaar Lichaam Duits-Nederlands Grenspark Maas-Swalm-Nette

Dhr. W. van den Beucken
voorzitter

Dhr. drs. L.A.F. Reyrink
secretaris

KSG registeraccountants B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
d.d.

6 RESULTAATBESTEMMING 2016

	€
Gerealiseerd totaal van saldo van baten en lasten	1.611
Werkelijke toevoegingen (+) en onttrekkingen (-/-) aan de exploitatiereserves	
<i>Bestemmingsreserve herdruk wandelboeken en -kaarten</i>	
Dotatie uit exploitatiereserves vanaf 2015	(1.611)
Gerealiseerd resultaat na bestemming	<u><u>0</u></u>

OVERIGE GEGEVENS

Aan het Algemeen Bestuur van
Openbaar Lichaam Duits-Nederlands
Grenspark Maas-Swalm-Nette
Godsweerderstraat 2
6041 GH ROERMOND

KSG Registeraccountants B.V.
Stationstraat 4
5953 GX Reuver
Postbus 4785
5953 ZK Reuver
Tel. +31(0)77-4740000
Fax +31(0)77-4740099
KvK 12063939
www.ksg.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het Algemeen Bestuur van Openbaar Lichaam Duits-Nederlands Grenspark Maas-Swalm-Nette

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van Openbaar Lichaam Duits-Nederlands Grenspark Maas-Swalm-Nette te Roermond gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van de activa en passiva van Openbaar Lichaam Duits-Nederlands Grenspark Maas-Swalm-Nette per 31 december 2016 en van de baten en lasten over 2016 in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten en Beleidsregels toepassing Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2016;
2. het overzicht van baten en lasten over 2016; en
3. de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de belangrijke grondslagen voor financiële verslaggeving, de Sisa-bijlage en andere toelichtingen.

Basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit begroting en verantwoording provincies

en gemeenten, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Beleidsregels toepassing WNT, inclusief het Controleprotocol WNT vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Openbaar Lichaam Duits-Nederlands Grenspark Maas-Swalm-Nette zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening voor fouten en onzekerheden gebaseerd op respectievelijk 1% van de lasten (incl. mutaties reserves en voorzieningen) en 3% van de lasten. Dit geldt zowel voor getrouwheid als rechtmatigheid. De materialiteit voor fouten betreft derhalve €5.359 en voor onzekerheden €16.077. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met het Algemeen Bestuur overeengekomen dat wij aan hun tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de grens van €267 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met het Algemeen Bestuur gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot deze kernpunten bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen ten aanzien van de individuele kernpunten moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen over deze kernpunten.

Juistheid baten en lasten

Openbaar Lichaam Duits-Nederlands Grenspark Maas-Swalm-Nette is opgericht als Gemeenschappelijke Regeling heeft als doel het bevorderen van het recreatief gebruik

van de natuur –en leefgebieden in het Grenspark Maas-Swalm-Nette. Hiervoor ontvangt het Openbaar Lichaam bijdragen van de deelnemende gemeenten. Gezien de doelstelling van het Openbaar Lichaam hebben we ons met name gericht op de controle op de juiste baten en lasten. Dit heeft geleid tot een volledig gegevensgerichte controleaanpak waarbij integraal alle baten en lasten met onderliggende beschikkingen c.q. kostenfacturen en bankafschriften zijn afgestemd.

Bestemmingsreserves

In 2016 heeft het bestuur de bestemmingsreserves projecten en herdruk wandelboeken en -kaarten van respectievelijk €36.135 en €3.000 geaccordeerd. Dit betreft 18% van het balanstotaal. Gedurende de jaarrekeningcontrole hebben we vastgesteld dat de bestemmingsreserves volgens het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten en Gemeentewet juist gewaardeerd zijn.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit de volgende onderdelen:

- het bestuursverslag;
- paragrafen conform art. 26 het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV);
- programmaverantwoording 2016.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in artikel 213, lid 3, onder d, Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

C. Verklaring betreffende overige door wet-of regelgeving gestelde vereisten

Benoeming

Wij zijn door het Algemeen Bestuur op 21 juli 2010 benoemd als accountant van Openbaar Lichaam Duits-Nederlands Grenspark Maas-Swalm-Nette vanaf de controle van het boekjaar 2010 en zijn sinds die datum tot op heden de externe accountant.

D. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur voor de jaarrekening

Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten en Beleidsregels toepassing Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

Tevens is het Dagelijks Bestuur verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten, balansmutaties en aspecten. Dit houdt in dat deze bedragen en aspecten in overeenstemming dienen te zijn met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder gemeentelijke verordeningen. Het Dagelijks Bestuur is daarnaast verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van de WNT -eisen van financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het Dagelijks Bestuur afwegen of de gemeente in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het Dagelijks Bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling en inzicht verstrekken in het weerstandsvermogen en risicobeheersing van het Openbaar Lichaam. Daarnaast dient het Openbaar Lichaam op basis van de Gemeentewet een begroting bij de provincie Limburg voor 15 november van het boekjaar in te leveren. De provincie Limburg heeft de taak om te controleren of de begroting in financieel evenwicht is en voldoende toezicht op de financiële positie van het Openbaar Lichaam uit te oefenen.

Het Algemeen Bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van het Openbaar Lichaam.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle, als bedoeld in artikel 213, tweede lid, van de Gemeentewet. Dit vereist dat we onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle fouten en fraude ontdekken. Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften, de onafhankelijkheidseisen en de Beleidsregels toepassing WNT, inclusief het Controleprotocol WNT.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle van de getrouwheid van de jaarrekening en financiële rechtmatigheid van WNT – eisen, gericht op het selecteren van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit.
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte WNT –eisen van financiële rechtmatigheid en de redelijkheid van schattingen door het Dagelijks Bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1 % en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, vastgelegd in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado). Wij houden ook rekening met de gestelde toleranties zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT.
- het vaststellen dat de door het Dagelijks Bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling en het inzicht in het weerstandsvermogen en risicobeheersing aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of het Openbaar Lichaam haar uitvoeringstaken kan voortzetten zonder door het Rijk onder financiële curatele gesteld te worden. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat het Openbaar Lichaam onder curatele van de Provincie komt te staan.
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen volgens de inrichtingseisen van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten.
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw en rechtmatig beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het Algemeen Bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing. Wij bevestigen aan het Algemeen Bestuur dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met het Algemeen Bestuur over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met het Algemeen Bestuur hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Reuver, 3 februari 2017

KSG Registeraccountants B.V.

P.J.H. Killaars RA

P.J.H. Killaars RA

